

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/151/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413204810
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6413204810.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Márie Rišiaňovej a JUDr. Danice Kočíčkovej v právnej veci žalobcu: T. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX L. XXX, zast. splnomocnenou advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., 040 01 Košice, Kuzmányho 29, proti žalovanému: COFIDIS, a. s., so sídlom 811 03 Bratislava, Suché mýto 1, IČO: 36 816 337, zapísaná splnomocnenou advokátskou kanceláriou: CERNEJOVÁ & HRBEK, s. r. o., so sídlom 811 05 Bratislava, Kýčerského 7, IČO: 36 857 513, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 981,43 € a zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 980 €, na odvolanie žalovaného zo dňa 28. 11. 2013 proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 10C/64/2013-76 zo dňa 16. 10. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 981,43 € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a rozhodol o trovách konania, potvrdzuje.

V časti, v ktorej návrh zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v sume 118,52 € a to na účet jej splnomocneného právneho zástupcu: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., 040 01 Košice, Kuzmányho 29, č. účtu: XXX XXX-XXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 981,43 € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok I.); vo zvyšku návrh zamietol (výrok II.), žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.). V odôvodnení okresný súd konštatoval, že žalobkyňa podala návrh na začatie konania o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia. Návrh odôvodnila tým, že dňa 21. 05. 2008 uzavrela so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere. Žalovaný jej listom zo dňa 28. 05. 2008 oznámil schválenie úverovej zmluvy s výškou úverového limitu 663,88 €, dňa 29. 05. 2008 jej poukázal uvedenú finančnú čiastku. Následne listom zo dňa 20. 05. 2009 žalovaný oznámil žalobkyni navýšenie limitu na sumu 996 € a na účet žalobkyne dňa 21. 05. 2009 poukázal sumu 417 €. Žalobkyňa uviedla, že zmluva o úvere bola vyhotovená ako predtlačný formulár, ktorý žalovaný bežne používa na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú zákonné ustanovenia, vzhľadom na ochranu spotrebiteľov platné a doručené v čase podpísania zmluvy. Zmluva o úvere neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe, potom sa žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne

obohatil o finančnú sumu 981,43 €. Túto považuje za bezdôvodné obohatenie. Žiada, aby jej táto suma bola vrátená. Tiež žalobkyňa žiadala priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 980 €.

Súd konštatoval, že na pojednávanie konané dňa 16. 10. 2013 sa osobne dostavila žalobkyňa, vedľajší účastník na strane žalobkyne sa nedostavil, dostavil sa právny zástupca žalovaného. Súd vykonal dokazovanie oboznámením spisu sp. zn. 10C/64/2013, pripojenými prílohami, správami, vypočul účastníkov konania a zistil skutkový stav.

Okresný súd mal za preukázané, že žalobkyňa trvala na podanom návrhu. Žiadala návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Na základe zmluvy o úvere jej žalovaný poskytol úver v celkovej sume 1 080,88 €. Zmluva bola uzavretá dňa 21. 05. 2008. Žalobkyňa úver splácala mesačne od 10. 07. 2008 do 17. 01. 2013. Za dané obdobie zaplatila žalovanému sumu 2 062,31 €.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že právny zástupca žalovaného nesúhlasil s podaným návrhom žalobkyne. Žiadal návrh zamietnuť. Uviedol, že zmluva medzi účastníkmi konania je právne perfektná, obsahuje všetky zákonom požadované podstatné náležitosti a preto poskytnutý úver nie je bezúročný a bez poplatkov. Poukázal na prílohu č. 4 zmluvy, v ktorej bode 3 s názvom náklady na spotrebiteľský úver je uvedená ročná úroková sadzba ako aj ročná percentuálna miera nákladov, preto argument žalobkyne, že v zmluve je uvedená len mesačná úroková sadzba, je nesprávny. Zmluva obsahuje všetky náležitosti a údaje potrebné pre riadne uzavretie. Suma 663,88 € a aj navýšenie limitu na sumu 996 € bola poukázaná na účet žalobkyne. Úkony žalobkyne smerovali k splneniu záväzku, ku ktorému sa zmluvou zaviazala. Žalovaný plnil riadne, okrem iného všetky notifikačné povinnosti vo vzťahu k žalobkyni čoho dôsledkom je aj skutočnosť, že zo strany žalobkyne neboli vznesené žiadne námietky či iné výhrady a svoje zmluvné povinnosti si žalobkyňa plnila.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v súdnej veci zmluva medzi účastníkmi konania je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Potom zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy. Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. h) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ročnú úrokovú sadzbu. V prípade, ak takáto náležitosť v zmluve chýba, považuje sa podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. úver za bezúročný a bez poplatkov. Predložená zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania takúto náležitosť podľa súdu neobsahuje, uvádza iba mesačnú úrokovú sadzbu uvedenú v porovnaní s ostatným textom zmluvy iba malým písmom. Súd vychádzal z toho, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe ako aj údaj o výške RPMN, čo má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Tým sa žalovaný na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil o sumu 981,43 €, ktorú prijal bez právneho dôvodu a túto musí žalobkyni vydať. Súd uviedol, že je nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že aj keď právny zástupca žalovaného k svojmu návrhu pripojil fotokópiu čl. 4 označenej ako formulár o zmluvných podmienkach, pričom poukazuje, že uvedená príloha je súčasťou zmluvy o úvere, kde je práve uvedená ročná úroková miera a výška RPMN je nutné poukázať na skutočnosť, že uvedená príloha nie je a ani nebola súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nie je nijakým spôsobom spojená so zmluvou, zmluva tvorí jeden celok aj so všeobecnými obchodnými podmienkami a sadzobníkom poplatkov. Z pripojenej prílohy nie je preukázané, že uvedená príloha sa vzťahuje ku konkrétnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, nie je nikým podpísaná ani označená, že sa vzťahuje na konkrétnu zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne vyžaduje, aby podstatné náležitosti boli uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí mať písomnú formu. Táto písomná forma je zachovaná ak je zmluva podpísaná zmluvnými stranami a svojim podpisom účastník konania potvrdzuje skutočnosti uvedené v zmluve nad jeho podpisom. Uvedenie úrokovej sadzby a výšky RPMN v prílohe č. 4 nespĺňa požiadavky určené zákonom o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na tieto skutočnosti a dokazovanie, ktoré bolo súčasťou prejednávanej veci bol súd toho názoru, že má dostatočné množstvo dôkazov aby vo veci meritórne rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a ďalšie dokazovanie, ktoré navrhoval právny zástupca žalovaného považoval za nadbytočné a toto uznesením nepripustil.

Súd zamietol návrh žalobkyne o zaplatenie sumy 980 € z titulu primeraného finančného zadost'učinenia. V tejto časti súd žalobu zamietol ako neopodstatnenú a neodôvodnenú.

O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 OSP, pretože žalobkyňa mala vo veci úspech len čiastočný.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaný. Namietal rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a rozhodol o náhrade trov konania. Uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci (dôvod uvedený v ust. § 205 ods. 2 písm. b) OSP); súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c) OSP), dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) OSP), súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) OSP).

Rozsudok súdu je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. V tomto smere odvolateľ poukázal na ust. § 157 ods. 2 OSP. Uviedol, že súd sa sústredil takmer výlučne na stručné informácie o listinách tvoriacich obsah spisu, obsah vyjadrení a prednesov účastníkov konania, na veľmi stručnú citáciu niektorých právnych noriem. Súd nevenoval pozornosť opisu vlastných úvah a použitých myšlienkových postupov. Nie je zistiteľné aké výkladové metódy súd použil, akým spôsobom ich aplikoval a k akým záverom dospel pri posudzovaní dôvodnosti žaloby žalobkyne. Úvahy súdu sú strohé, nie vyčerpávajúcim odôvodnením podopreté.

Súd odmietol akékoľvek tvrdenia žalovaného o tom, že všetky informačné povinnosti voči žalobkyne zo strany žalovaného táto musela mať a mala v rukách. Príloha č. 4 úverovej zmluvy obsahuje štyri samostatné dokumenty to znamená štyri samostatné „nosiče informácií“, pričom uzavretie úverovej zmluvy si vyžaduje aktívne konanie a manipuláciu s prílohou č. 4 zo strany klienta spoločnosti. Na to, aby k uzavretiu úverovej zmluvy vôbec došlo, žalobkyňa musela čítať návod ako postupovať pri uzavretí úverovej zmluvy. Navyše sama fyzicky oddelila od prílohy č. 4 potvrdenie o výške príjmu, nechala ho vyplniť u svojho zamestnávateľa a následne ho aj našej spoločnosti zaslala. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa mala od počiatku k dispozícii informáciu o ročnej úrokovej sadzbe a RPMN. Zmluvnú dokumentáciu žalovaného je potrebné vnímať ako celok, čo potvrdila fakticky svojím konaním aj žalobkyňa.

Záveru súdu o tom, že príloha č. 4 nie je nijako pevne spojená so zmluvou považuje odvolateľ za ničím neodôvodnené a za účelové. Súd ignoroval povinnosti v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, nerešpektoval legitímne očakávanie žalovaného v spravodlivý proces a riadne odôvodnenie súdnych rozhodnutí. Uzavrel „že to tak je, lebo to tak je“.

Nevysvetlil prečo nevykonával žalovaným navrhnuté dôkazy. Označil to len jediným slovom, že to považuje za „nadbytočné“.

Súd je povinný dôkazy navzájom si odporujúce hodnotiť a zdôvodniť prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať do úvahy, prečo sa niektorými dôkazmi odmietol vôbec zaoberať.

Súd nedostatočne odôvodnil svoje tvrdenie o bezdôvodnom obohatení na úkor žalobkyne. Vedenie sporu, na ktorom si súd na prvom pojednávaní vyberie listiny a obsah spisu podľa toho, ako sa mu to k zamýšľanému výroku v spore hodí, bez akýchkoľvek dôkazov či bližšieho zdôvodnenia, nenesie znaky spravodlivého súdneho procesu garantovaného Ústavou Slovenskej republiky.

Súd porušil základné právo na spravodlivý proces. Rozsudok nie je jasný a presvedčivý a to napr. aj v otázke či zmluva a jej súčasti musia v zmysle starého zákona o spotrebiteľských úveroch tvoriť jeden pevný a spojený celok. Rozsudok trpí vadami, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

Súd sa nezaoberal množstvom otázok no najmä tým, aké výkladové metódy a ktorých ustanovení „starého“ zákona o spotrebiteľských úveroch súd použil, ako dospel k záveru, že zmluva o úvere a jej prílohy (súčasť) to znamená zmluva o úvere ako celok musí byť na pevne spojených dokumentoch, z akého dôvodu nepripustil ďalšie dokazovanie na zodpovedanie otázky používania prílohy č. 4 zmluvy; na základe čoho mal súd za preukázané, že žalovaný úmyselne predkladal žalobkyni „vadnú“ zmluvnú dokumentáciu, na základe ktorej údajne vedome prijímal žalovaný bezdôvodné obohatenie od žalobkyne v podobe splátok úveru; na základe akých vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že príloha č. 4 nie je a ani nebola súčasťou zmluvy, keď žalobkyňa vyplnené potvrdenie o výške príjmu, ktoré bolo pevnou súčasťou prílohy č. 4 musela oddeliť - odstrihnúť pred zaslaním žalovanému.

Žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť, v napadnutej časti žalobu zamietnuť, priznať náhradu trov konania, prípadne v napadnutej časti rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. S poukazom na ust. § 238 ods. 3 OSP žiadal pripustiť dovolanie na otázku zásadného právneho významu, či výkladovými metódami ustanovení starého zákona o spotrebiteľských zmluvách je možné dospieť k záveru, že zmluva a jej súčasť (prílohy) musia tvoriť pevný nedeliteľný a jednotný celok (pričom zmluvná dokumentácia ako celok spĺňa všetky požiadavky kladené „starým“ zákona o spotrebiteľských úveroch).

Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že základnými údajmi, ktoré v úverovej zmluve absentujú a absenciou ktorých súd prvého stupňa správne odôvodnil bezúčnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru je neuvedenie ročnej úrokovej sadzby a ročnej percentuálnej miery nákladov. Poukázal na ust. § 4 ods. 2 a ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. Údaje o ročnej úrokovej sadzbe a ročnej percentuálnej miere nákladov predstavujú základné náležitosti zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Je potom potrebné, aby tieto boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy, nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť s neuvedením sa zákonom zabezpečila dlžníkovi zvýšená ochrana v tom, že v prípade neuvedenia ročnej úrokovej sadzby, prípadne ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúčný a bez poplatkov, uvádzala či už vo všeobecných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy alebo ako v danom prípade vo formulári o zmluvných podmienkach spotrebiteľského úveru, ktorý tvoril až prílohu č. 4 zmluvy o revolvingovom úvere. Ak údaj o ročnej úrokovej sadzbe, prípadne o RPM, nie je obsiahnutý ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o revolvingovom úvere, je potrebné posúdiť predmetný úver ako bezúčný a bez poplatkov.

Pokiaľ žalovaný poukazuje na okolnosť, že časť obsahu zmluvy sa môže určiť odkazom na všeobecné obchodné podmienky, prípadne na iné obchodné podmienky, je potrebné uviesť, že podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zakomponované priamo do textu zmluvy. Uvedené jednoznačne vyplýva z ust. § 4 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Menej podstatné náležitosti môžu byť uvedené aj vo všeobecných podmienkach prípadne obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Úrok o ročnej úrokovej sadzbe a RPMN nie je možné považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednanie, ale za údaj, uvedenie ktorého sa vyžaduje priamo zo zákona.

Okresný súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a vyvodil správny právny záver. Rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

Žiadala rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania a to za dva úkony - prevzatie a príprava právneho zastúpenia, vyjadrenie k odvolaniu, úkon právnej služby v sume 51,45 € plus režijný paušál v sume 7,81 €; spolu trovy odvolacieho konania v sume 118,52 €.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP prejednal a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 OSP potvrdil z týchto dôvodov.

Odvolací súd nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa. Dôvody, pre ktoré okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 981,43 €

okresný súd správne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. Tvrdenie o nedostatočnom odôvodnení súdneho rozhodnutia s tým, že toto nedáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, nie je vždy tvrdením, ktoré automaticky samo o sebe podmieňuje zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu.

Odvolací súd nepovažuje za náležité a preskúmateľné rozhodnutie iba také rozhodnutie, ktoré je argumentačne obsiahle, zaoberajúce sa rôznymi právnymi teóriami, pričom povaha právneho posúdenia môže ustupovať do pozadia. V písomnom vyhotovení rozhodnutia by podľa zákona mal súd vysvetliť všetky právne relevantné skutočnosti, aby v konečnom dôsledku bol rozsudok presvedčivý, aby bol jasný a zrozumiteľný. Presvedčivosť ale nemožno dosiahnuť kvetnatým štýlom a ani poňatím odôvodnenia ako stručnej dizertačnej práce s doslovným citovaním rôznych prameňov, ale jasným, v nevyhnutnej miere stručným a pochopiteľným výpočtom tých zásadných momentov, ktoré vo svojom súhrne viedli súd, sudcu k vydaniu rozhodnutia. Presvedčivosť rozhodnutia nemožno chápať ako absolútnu kategóriu (že rozsudok každého presvedčí svojou vecnou správnosťou), pretože takejto kategórie sa v chápanom smere objektívne nemožno dopracovať, ale ide o presvedčivosť ako výsledok intelektuálnej práce sudcu vyjadrenú vo vydanom rozhodnutí. Rozhodnutie je potrebné chápať ako logicky pochopiteľný celok, ktorého jadro tvoria čiastočné skutkové zistenia, ktoré vychádzajú z vykonaných dôkazov logicky vyúsťujúcich do záveru o zistenej skutkovej podstate prípadu, ktorá bola sudcom podrobená právnej kvalifikácii a vyúsťila v podradenie takto zisteného skutku pod sudcom vyhľadajú právnu normu.

Krajský súd zdôrazňuje, že v Európskej právnej kultúre sa v súčasnosti stále viac preferuje diskurzívna metóda právneho a sudcovského uvažovania, ktorá kladie mimoriadny dôraz na racionálnosť a presvedčivosť sudcovskej argumentácie obsiahnutej v odôvodnení (pozri Kühn, Z., Berka, L.: Odôvodnenie rozhodnutia vyššími súdmi po 01. 01. 2001 a niektoré súvisiace poznámky (Právní rozhledy č. 8/2001).

Odvolací súd zastáva stanovisko, že racionálnosť sudcovskej argumentácie obsiahnutá v odôvodnení súdneho rozhodnutia je prvoradá.

Ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách významne chránia spotrebiteľov a kladú pomerne náročné podmienky na dodávateľov. Spotrebiteľ (okrem výberu sumy úveru a svojho podpisu) sa takmer žiadnym iným spôsobom nepodieľa na koncipovaní zmluvy.

Zmluva o revolvingovom úvere bola medzi účastníkmi sporu uzavretá dňa 21. 05. 2008. Potom je potrebné vychádzať z právnej úpravy o spotrebiteľských úveroch (platnej v čase uzavretia zmluvy) a to zák. č. 258/2001 Z. z. (zrušený zákonom č. 129/2010 Z. z.) tak ako na to poukázal odvolateľ v podanom odvolaní.

Z odôvodnenia okresného súdu nepochybne vyplýva, že na vec aplikoval zákon č. 258/2001 Z. z. a to konkrétne ust. § 4 ods. 2 a § 4 ods. 2 písm. h), § 4 ods. 3 citovaného zákona.

Podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Zákon č. 258/2001 Z. z. v ust. § 4 ods. 2 vymenúva podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere keď hovorí „zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať“. Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. h) zák. č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu. Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. j) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa ust. §

4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať, alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Vychádzajúc z ust. § 4 ods. 2, 3 zák. č. 258/2001 Z. z. údaj o ročnej úrokovej sadzbe a ročnej percentuálnej miere nákladov predstavujú jednu z podstatných náležitostí zmluvy a teda musia byť obsiahnuté priamo v texte zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. Nie je možné pripustiť, nie je to v súlade so zvýšenou ochranou spotrebiteľa, aby podstatné náležitosti zmluvy, najmä údaje o ročnej úrokovej sadzbe a údaje o ročnej percentuálnej miere nákladov neboli uvedené v zmluve, ale len napr. vo všeobecných obchodných podmienkach, prípadne v prílohách zmluvy.

Okresný súd potom správne poukázal na ust. § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z., že v súdnej veci zmluva neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe, potom sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd uviedol, že predložená zmluva uzavretá medzi účastníkmi takúto náležitosť neobsahuje, uvádza iba mesačnú úrokovú sadzbu uvedenú v porovnaní s ostatným textom iba malým písmom. V tomto smere odvolací súd uvádza, že zákon neumožňuje dohodnúť v spotrebiteľskej zmluve úrokovú sadzbu dennú, týždennú, prípadne mesačnú alebo polročnú, ale zákon výslovne určuje, že zmluva musí obsahovať ročnú úrokovú sadzbu. Správne okresný súd poukázal aj na veľkosť písma, ktorá je minimálna, je teda reálne nenaplniteľné, aby priemerný spotrebiteľ sa dokázal oboznámiť s daným textom, porozumieť mu, vyhodnotiť jeho dôsledky dopadajúce na neho ako spotrebiteľa.

Zákon č. 281/2001 Z. z. spája s neuvedením ročnej úrokovej sadzby a ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere následky, ktoré znamenajú, že „poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov“. Potom odvolací súd rovnako ako okresný súd má za to, že neuvedenie náležitosti ust. § 4 ods. 2 písm. h) a j) (ročná úroková sadzba; ročná percentuálna miera nákladov) priamo v texte zmluvy je tou skutočnosťou, ktorá odôvodňuje poskytnutie zvýšenej ochrany spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strany. Podstatné náležitosti zmluvy, ktoré sú dané zákonom (daním ust. § 4 ods. 2 písm. h) a j) zák. č. 258/2001 Z. z.) musia byť vždy uvedené v texte zmluvy a nie s odkazom napr. na všeobecné obchodné podmienky, prípadne prílohy. Ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. uvádza podstatné náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere, tieto sú rovnocenné, všetky rovnako podstatné. Podstatné náležitosti tvoria zmluvu len uvedením všetkých podstatných náležitostí, len tak je zabezpečená istota pre účastníkov zmluvy, že títo majú možnosť oboznámiť sa s údajmi tam uvedenými. Zvlášť vychádzajúc zo zásady ochrany spotrebiteľa, tento musí mať možnosť oboznámiť sa so všetkými podstatnými náležitosťami zmluvy, aby tak mal istotu o všetkých podstatných náležitostiach a teda aj o výške ročnej úrokovej sadzby a ročnej percentuálnej miery nákladov. Inak nevie posúdiť prípadnú výhodosť či nevýhodosť úveru.

Pokiaľ odvolateľ namietal, že súd nevykonal ním navrhnuté dokazovanie a nedostatočne zdôvodnil dôvod nevykonania navrhovaného dokazovania, odvolací súd uvádza, že okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že má dostatočné množstvo dôkazov, aby vo veci meritórne rozhodol a ďalšie dokazovanie, ktoré navrhol právny zástupca žalovaného súd považoval za nadbytočné.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci platí dispozičná a prejednanca zásada. Účastníci sú v ňom povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky (§ 101 ods. 1 OSP) a sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení; ale len súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná (§ 120 ods. 1 OSP). Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 OSP) a nie účastníkov konania.

Odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania v sume 118,52 € a to na účet splnomocneného právneho zástupcu žalobkyne do troch dní od doručenia rozsudku. Žalobkyňa mala v odvolacom konaní úspech, žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania, tieto vyčíslila (§ 151 ods. 1 OSP). Trovy odvolacieho konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia za dva úkony splnomocneného právneho zástupcu žalobkyne a to prevzatie a príprava právneho zastúpenia a podanie vyjadrenia k odvolaniu. Za jeden úkon právnej služby suma 51,45 € plus režijný paušál v sume 7,81 € (§ 13a ods. 1 písm. a), c) vyhl. č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

V časti, v ktorej okresný súd žalobu žalobkyne v časti zamietol, zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý, pretože v tejto časti nebol odvolaním napadnutý.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.